

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*

THE COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN
THE 21ST CENTURY UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

พรพรรณ สุระภักดี¹, กรองทิพย์ นาควิเชตร² และ วิภาส ทองสุทธิ³

Pornphan Suraphak¹, Krongtip Nakwichat² and Vipas Thongsuddhi³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³ Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: mommii.2537@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 2) เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 320 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ

* Received 1 September 2024; Revised 24 September 2024; Accepted 25 October 2024

ผลการวิจัยพบว่า

1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์, ด้านการบริการที่ดี, ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงาน เป็นทีม

คำสำคัญ : สมรรถนะ , ผู้บริหารสถานศึกษา , ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to 1) study the competence of school administrators in the 21st century under the Office of the Primary Educational Service Area 4, Nakhon Ratchasima. 2) compare the competence of school administrators in the 21st century under the Office of the Primary Educational Service Area 4, Nakhon Ratchasima, classified by position, education level, and size of the school and 3) study the guideline for developing the competence of school administrators in the 21st century under the Office of the Primary Educational Service Area 4, Nakhon Ratchasima. The sample consisted of 320 school administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area 4, Nakhon Ratchasima. The sample size was determined by using the Krejci and Morgan table and stratified random sampling. The research instruments were a 5-point rating scale questionnaire with a reliability value of 0.97 and a

semi-structured interview. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test

The research results found that:

1) The overall competence of school administrators in the 21st century under the Office of the Primary Education Area 4, Nakhon Ratchasima, was at a high level.

2) The results of the comparison of the competence of school administrators in the 21st century classified by position found that school administrators and teachers with different positions had opinions on the overall competence of school administrators in the 21st century, except for the aspect of achievement orientation, which was significantly different at a statistical level of .05. Classified by education level, it was found that the overall and each aspect were not different. Classified by school size, the overall competence was not different, except for the aspect of self-development, which was significantly different at a statistical level of .05.

3) The guidelines for developing the competence of school administrators in the 21st century consisted of 4 aspects: achievement orientation, good service, self-development, and teamwork.

Keywords: Competency, School Administrator, 21st Century

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ด้วยความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกัน โลกยุคปัจจุบันและอนาคตจึงเป็นโลกของการแสวงหาความรู้และใช้ความรู้เป็นฐานอย่างเข้มข้น เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อความยั่งยืนของแต่ละประเทศ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง ความรู้เท่านั้นที่จะช่วยให้มนุษย์ยืนหยัดและแข่งขันได้ในทุกสถานการณ์ สะท้อนให้เห็นว่า ทิศทางแนวโน้มในอนาคตของการศึกษาที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้น ปัจจุบัน

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 บริบทหนึ่งที่จะต้องปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง คือการปรับเปลี่ยนทางการศึกษา โดยให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และกฤษฎีกาแห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่ผู้นำสูงสุดในระดับปฏิบัติ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีอำนาจในระดับรากฐานการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นเมื่อต้องการพัฒนาการศึกษาให้ยั่งยืนและทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบัน จึงต้องมีการพัฒนาโดยเน้นพัฒนาผู้บริหาร (นิสาชล นามสายและคณะ, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 มาตรา 52 ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งในมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาได้กำหนดสมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนไว้ ส่งผลถึงการพัฒนาคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, 2556)

สถานศึกษานับเป็นหน่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำในการจัดการศึกษา ผู้บริหารที่มีสมรรถนะความเป็นผู้นำสูงย่อมทำให้สิ่งที่ตนรับผิดชอบสำเร็จจุล่งด้วยดี ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำทางการศึกษาและมีความเป็นนักบริหารการศึกษา ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ชัดเจน มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ รู้จักการประสานงานเพื่อสนองความต้องการของชุมชนให้เป็นไปตามความคาดหวัง มีความรับผิดชอบ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (อัญชลีภรณ์ คำภีระ, 2564) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทมากขึ้น จะต้องใช้ความสามารถหรือสมรรถนะ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร สมรรถนะถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผล มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน โดยเน้นให้ผู้บริหารมีสมรรถนะตรงตามสายงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เน้นการทำงานแบบบูรณาการโดยใช้เครือข่ายการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจความรับผิดชอบสู่สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง (นิสาชล นามสายและคณะ, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีคุณภาพมาตรฐาน น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาวิจัยและนวัตกรรม มีการกำหนดกลยุทธ์โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะการบริหารจัดการศึกษา เน้นให้มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานที่ รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายทุกระดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4, 2565)

ผู้วิจัยจึงมุ่งวิจัย สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อให้ได้สารสนเทศใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แตกต่างกัน

2. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แตกต่างกัน

3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,917 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 100 คน ครู 1,817 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4, 2565 : 9)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) และโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นผู้บริหารที่มีผลงานดี ได้แก่ ผ่าน สมศ. รอบ 4 ในระดับดี หรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง และ 4) การทำงานเป็นทีม ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

2. การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 74 – 84)

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจาก กนกอร จุลินทร (2560 : 84) เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

1.4 เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

1.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 36 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. การสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสัมภาษณ์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพตามความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์ ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

1.2 วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยการใช้ค่า t – test (Independent samples)

1.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์ความถี่และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.46	0.26	มาก	4
2	ด้านการบริการที่ดี	4.47	0.27	มาก	3
3	ด้านการพัฒนาตนเอง	4.51	0.25	มากที่สุด	1
4	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.50	0.25	มาก	2
ภาพรวม		4.48	0.16	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	p-value
		สถานศึกษา					
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.54	0.27	4.45	0.25	2.58*	0.01
2	ด้านการบริการที่ดี	4.41	0.23	4.49	0.28	-2.09	0.39
3	ด้านการพัฒนาตนเอง	4.54	0.22	4.50	0.25	1.12	0.26
4	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.52	0.25	4.50	0.25	0.69	0.49
ภาพรวม		4.51	0.16	4.48	0.16	0.91	0.35

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.46	0.24	4.48	0.29	-0.82	0.40
2	ด้านการบริการที่ดี	4.48	0.27	4.46	0.26	0.88	0.37
3	ด้านการพัฒนาตนเอง	4.50	0.26	4.54	0.22	-1.41	0.16
4	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.49	0.25	4.53	0.26	-1.22	0.22
ภาพรวม		4.48	0.16	4.50	0.16	-0.93	0.35

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	2.68	0.06
	ภายในกลุ่ม	21.83	317	0.06		
	รวม	22.20	319			
ด้านการบริการที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.01	0.12	0.98
	ภายในกลุ่ม	24.02	317	0.07		
	รวม	24.02	319			
ด้านการพัฒนาตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.55	2	0.27	4.45*	0.01
	ภายในกลุ่ม	19.78	317	0.06		
	รวม	20.33	319			
ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.35	0.70
	ภายในกลุ่ม	20.99	317	0.06		
	รวม	21.03	319			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.13	2	0.07	2.49	0.08
	ภายในกลุ่ม	8.85	317	0.02		
	รวม	8.99	319			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมิน สมศ.รอบ 4 ในระดับดี หรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 7 คน สรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พัฒนาเรื่องการใช้กลยุทธ์เพื่อเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษา มีการนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความรู้ด้านการสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยี

2) ด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารควรจัดรวบรวมข้อมูลต่างๆ ให้เป็นสารสนเทศจัดทำ Big data ให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน ถูกต้อง และนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้ นอกจากนี้ผู้ควรพัฒนาในด้านการประสานงานให้เกิดภาคีเครือข่ายในการร่วมกันจัดการศึกษา และมีการปรับปรุงระบบงานบริการให้มีความทันสมัย

3) ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ศึกษาหาข้อมูลเชิงลึกและรอบด้าน มีการพัฒนาตนเองด้านการบริหารจัดการ การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการพัฒนานวัตกรรมสำหรับการบริหาร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรพัฒนาในเรื่องการบริหารแบบประชาธิปไตย มีการเสริมแรงและสร้างกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้นำและผู้ตามได้ ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกให้ทีมสามารถดำเนินงานได้อย่างดี

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำยุคใหม่ ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของนิศาชล นามสาย และคณะ (2563) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต

1 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับสมศักดิ์ ฉันทประยูร (2564) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากหากมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่เหมาะสมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อการศึกษา เมื่อมีสมรรถนะตามที่กล่าวมาแล้วย่อมแสดงถึงศักยภาพในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้ตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงภา เกียรติเมธิ (2560) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับจตุรภุช เวียงสมุทร และพรทิวา ชนะโยธา (2566) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากมาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเด่นตา ชัยเพชร และคณะ (2565) ที่ได้ทำ

วิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับเนื่อทิพย์ จันทร์บุญ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมือง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหาร เพื่อบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาทุกขนาดมีความตั้งใจและทุ่มเทศักยภาพในการบริหารงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา จึงเป็นไปได้ว่าขนาดสถานศึกษาไม่มีผลต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ กำเลิศทอง (2560) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับกนกอร จุลินทร (2560) ได้ทำวิจัย เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการพัฒนาตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 4 สรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายเพื่อเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จ มีการนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความรู้ด้านการสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ นิศาชล นามสาย และคณะ (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ควรพัฒนาให้ผู้บริหารให้มีสมรรถนะการทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยพัฒนาให้ผู้บริหาร ตระหนักในหน้าที่การทำงาน มองผลสัมฤทธิ์ของงานไว้เป็นอันดับแรก ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการบริหาร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนูกัญท์ ปาโส (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อองค์การการเรียนรู้ โรงเรียน เอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นจะปฏิบัติราชการ ให้ดี มีการสร้างสรรค์พัฒนาผลงาน โดยการให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์ร่วมกัน

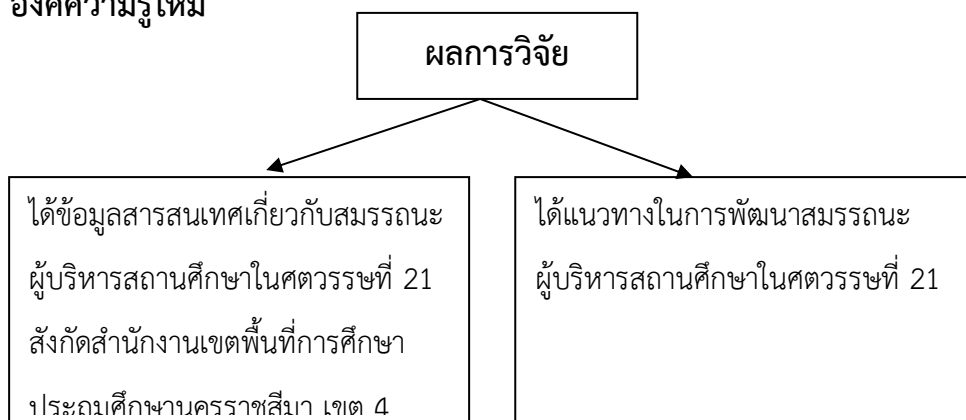
2) ด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารควรจัดรวบรวมข้อมูลต่างๆ ให้เป็นสารสนเทศ จัดทำ Big data ให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน ถูกต้อง และนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้ ผู้บริหารควรพัฒนาในด้านการประสานงานให้เกิดภาคีเครือข่าย และมีการปรับปรุงระบบงาน การบริการให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนื้อทิพย์ จันทรปุ้ย และภาวิดา ธารา ศรีสุทธิ (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการตอบสนองต่อการพึงพอใจ สูงสุดของผู้รับบริการ มีการนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการพัฒนางานของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัคจิรา ผาทอง (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มารับบริการ ให้ความสำคัญโดย การปฏิบัติด้วยความเสมอภาคและให้เกียรติ รับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้มารับ บริการและนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนพัฒนาตนเองด้านการ บริหารจัดการ การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการพัฒนานวัตกรรมสำหรับการ บริหาร ศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา ทองคำสี (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมในการบริหารงาน สามารถเลือกวิธีการใน

การพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร จุลินทร (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษารุ่นใหม่ ควรวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง แล้วเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสม

4) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรพัฒนาในเรื่องการบริหารแบบ ประชาธิปไตย เป็นผู้นำและผู้ตามได้ ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกให้ทีมสามารถดำเนินงาน ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา ทองคำสี (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของการ ทำงานเป็นทีม เพื่อให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มี ความสามารถในการประสานงานที่ดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ชนก ธวัชคำ (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อการปฏิบัติงานเป็นทีม ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลเป็นสำคัญและรับฟังความคิดเห็น ยอมรับข้อติของทีมงานด้วยคุณธรรม จริยธรรม

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์, ด้านการบริการที่ดี, ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรมีความรู้และความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. ด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารควรศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ ควรบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
3. ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแสวงหาความรู้ และมีความสามารถในการเลือกวิธีในการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม
4. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร จุลินทร. (2560). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จตุรภูษ เวียงสมุทร และพรทิพา ชนะโยธา. (2566). สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 3(3), 158-169.
- ดวงนภา เกียรติเมธี. (2560). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. ใน ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เด่นตา ชัยเพชร และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 7(2), 84-102.
- นริศรา ทองคำสี. (2565). การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1. ใน การค้นคว้าอิสระคุรุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นิสาชล นามสาย และคณะ. (2563). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธยา เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 8(30), 240-246.
- เนือทิพย์ จันทรปุ้ย และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(1), 26-40.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ กำเลิศทอง. (2560). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิมพ์ชนก ฐะคำ. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. ใน ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ภักจิรา ผาทอง. (2563). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. ใน ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สมศักดิ์ ฉันทประยูร. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570. นครราชสีมา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. (2556). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ราชกิจจานุเบกษา. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- หนูกันต์ ปาโส. (2562). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- อัญชลีภรณ์ คำภีระ. (2564). สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607 – 610.